

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інститут гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії
Кафедра гідротехнічного будівництва

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ОБЛАДНАННЯ СИСТЕМ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	192	Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма	Водопостачання та водовідведення	
Обсяг дисципліни	2 кредити ECTS (60 академічних годин) – 5 семестр 2 кредити ECTS (60 академічних годин) – 6 семестр	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	розрахунково-графічна – 5 семестр розрахунково-графічна – 6 семестр	
Форми семестрового контролю	залік – 5 семестр залік – 6 семестр	

Викладачі:

Грачов Ігор Анатольович, старший викладач кафедри гідротехнічного будівництва,
grachov@ogasa.org.ua

Недашковський Ігор Петрович, к.т.н., доцент кафедри гідротехнічного будівництва,
nip@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни студенти ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСНОВНИМИ ВИДАМИ, ПРИНЦИПАМИ РОБОТИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКАМИ МЕХАНІЧНОГО ТА ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ, ПІДЙОМНО-ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ, АРМАТУРИ, ПРИСТРОЇВ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В СИСТЕМАХ ВОДОПОСТАЧАННЯ (5 семестр) ВОДОВІДВЕДЕННЯ (6 семестр) ТА ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИХ ЗНАНЬ В ІНЖЕНЕРНІЙ ПРАКТИЦІ.

Наприклад: Вміння виконувати розрахунки, необхідні для вибору стандартного або конструювання нестандартизованого обладнання, пристроїв тощо; вибирати тип, марку та модифікацію механізмів, обладнання, пристроїв тощо, які забезпечать необхідні параметри технологічних процесів в системах водопостачання (5 семестр) та системах водовідведення (6 семестр).

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Насоси та насосні станції; Системи та споруди водопостачання; Системи та споруди водовідведення.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- призначення, основні види, принципи роботи та характеристики механічного, технологічного обладнання, підйомно-транспортних засобів, арматури, пристроїв, що використовуються в системах водовідведення;
- як вибирати тип, марку та модифікацію механізмів, обладнання, пристроїв тощо, які забезпечать необхідні параметри технологічних процесів;
- достоїнства та недоліки різних типів обладнання, вимоги до обладнання, арматури, механізмів та рекомендації щодо їх використання.
- основні принципи проектування та експлуатації обладнання інженерних мереж міста;
- питання охорони навколишнього середовища при експлуатації обладнання інженерних мереж міста;
- основні принципи монтажу обладнання інженерних мереж міста;

володіти:

- методикою для знаходження конструктивних і технологічних недоліків у роботі обладнання мереж та знаходити рішення по їх усунуванню;
- знанням о проектуванні та способах монтажу обладнання інженерних мереж;

вміти:

- виконувати розрахунки, необхідні для вибору стандартного або конструювання нестандартизованого обладнання, пристроїв тощо;
- вибирати тип, марку та модифікацію механізмів, обладнання, пристроїв тощо, які забезпечать необхідні параметри технологічних процесів;
- надавати рекомендації щодо використання найбільш ефективного обладнання, та заміни застарілих зразків на сучасні, або їх модернізацію;
- вирішувати задачі, зв'язані з проектуванням обладнання мереж міста
- вирішувати задачі, зв'язані з експлуатацією обладнання мереж міста;
- при проектуванні враховувати вимоги до охорони навколишнього середовища і раціонального використання водних ресурсів;
- користуватись нормативно-довідковою літературою.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практ ичні	лабор аторні	самос тійна
ЧАСТИНА I (5 семестр)					
Розділ 1. Обладнання систем водопостачання					
1.1	Схеми систем водопостачання. Механічне обладнання, як головний засіб здійснення технологічних процесів.	2	2		8
1.2	Обладнання водозабірних споруд. Сміттєзатримуючі та рибозахисні пристрої. Обладнання водоприймальних відділень. Обладнання всмоктуючих відділень.	2	2		8
1.3	Обладнання трубопроводів. Труби, їх стики та обладнання. Трубопровідна арматура.	1	1		8
1.4	Обладнання реагентних господарств. Розчин та збереження реагентів. Транспортування та дозування реагентів.	1	1		8

1.5	Обладнання для вимірювання та контролю. Прилади для вимірювання витрат води, водо лічильники, рівнеміри, регулятори та сигналізатори.	1	1		8
1.6	Підйомна-транспортне обладнання, особливості конструкцій, сфери використання.	1	1		4
	Всього (5 семестр)	8	8		44
ЧАСТИНА ІІ (6 семестр)					
Розділ 2. Обладнання систем водовідведення					
2.1	Схеми систем водовідведення. Механічне обладнання, як головний засіб здійснення технологічних процесів.	8	8		10
2.2	Труби. З'єднання труб. Трубопровідна арматура.	2	2		10
2.3	Обладнання реагентних господарств. Обладнання для транспортування, дозування та вводу реагентів. Обладнання хлораторних.	2	2		10
2.4	Основне обладнання насосних станцій. Допоміжне обладнання насосних станцій. Обладнання повітродувних станцій. Обладнання для вимірювання, регулювання та контролю параметрів.	2	2		10
2.5	Підйомна-транспортне обладнання, особливості конструкцій, сфери використання.	2	2		4
	Всього (6 семестр)	8	8		44
	Всього (5 та 6 семестр)	40	32		88

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Обладнання систем водопостачання та водовідведення» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
ЧАСТИНА І (5 семестр)			
Розрахунково-графічна робота	1	30	40
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань	2	30	60
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100
ЧАСТИНА ІІ (6 семестр)			
Розрахунково-графічна робота	1	30	40
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань	2	30	60
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100

Розрахунково-графічну роботу (5 семестр) передбачено з розділу «Обладнання систем водопостачання». В цій роботі виконуються розрахунки обладнання окремих вузлів та споруд системи водопостачання та здійснюється підбір стандартного обладнання, а також на кожному етапі підбирають підйомна-транспортне обладнання.

Студенту потрібно: запроектувати обладнання системи водопостачання для окремих вузлів та споруд, визначити розміри, вагу та вибрати підйомна-транспортне обладнання, яке гарантовано забезпечить нормальну експлуатацію комплексу.

Робота складається з двох частин: розрахункової та графічної і виконується у вигляді пояснювальної записки, що включає графічну частину (формат А-4).

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи[6].

Розрахунково-графічну роботу (6 семестр) передбачено з розділу «Обладнання систем водовідведення». В цій роботі на генплані проектується напівроздільна система водовідведення та розраховується обладнання на ній, а також обладнання деяких споруд очисної станції.

Студенту потрібно: запроектувати на генплані напівроздільну систему водовідведення, визначити розміри розподільчої камери, вантажопідйомного обладнання, а також обладнання деяких споруд.

Робота складається з двох частин: розрахункової та графічної і виконується у вигляді пояснювальної записки, що включає графічну частину (формат А-4).

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи[9].

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. ДБН Б.2.5-74:2013 Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування. – Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2013. – 280 с.
2. ДБН В.2.5-75:2013. Каналізація. Зовнішні мережі та споруди Основні положення проектування. – Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2013. – 219 с.
3. Абрамов Н.Н. Водоснабжение. М.: Стройиздат, 1982. – 440 с.
4. Николадзе Г.П., Минц Д.М., Кастальский А.А. Подготовка воды для питьевого и промышленного водоснабжения. Учебное пособие.- М.: Стройиздат, 1984. – 579 с.
5. Оборудование водопроводных и канализационных сооружений: Учебник для вузов / Б.А.Москвитин, Г.М.Мирончик, А.С.Москвитин. – М.: Стройиздат, 1984. – 192 с.
6. Методические указания для практических занятий по курсу «Оборудование систем водоснабжения», - Одесса, 2009. – 80с.
7. Методичні вказівки до розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Обладнання систем водопостачання», - Одеса, 2015. – 51с.
8. Монтаж систем внешнего водоснабжения и канализации. Под ред. А.К.Перешивкина. – М.: Стройиздат, 1978.– 576 с.
9. Хоружий В.П., Недашковський І.П., Василюк А.В., Сербова Ю.М., Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Обладнання систем водовідведення» для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальність 192 "Будівництво та цивільна інженерія", спеціалізація – «Водопостачання та водовідведення», спеціальність 194 " Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології", спеціалізація – «Рациональне використання та охорона водних ресурсів», ОДАБА – 2017. – 31с

Допоміжні джерела інформації

1. Оборудование водопроводно – канализационных сооружений / А.С.Москвитин, Б.А.Москвитин, Г.М.Мирончик, Р.Г.Шапиро; под. редакцией А.С.Москвитина. – М.: Стройиздат, 1979. – 430 с.
2. Карелин В.Я., Минаев А.В. Насосы и насосные станции: Учебник для вузов. – М.: .: Стройиздат, 1986. – 320 с.

3. Справочник инженера-сантехника / Я.И.Беркман, М.Л.Косой. – К.:Будівельник, 1987. – 480 с.
4. Пособие по проектированию сооружений для очистки и подготовки воды (к СНиП 2.04.02-84 «Водоснабжение. Наружные сети и сооружения»)/НИИКВОВ АКХ им.К.Д.Памфилова. – М.: ЦИТП Госстроя СССР,1989. – 128с.
5. Яковлев С.В., Карелин А.Я., Жуков А.И., Колобанов С.К. Канализация М.: Стройиздат, 1976. - 632 с.
6. Калицун В.И. Водоотводящие системы и сооружения М., Стройиздат, 1987